

کۆنگره‌ی له‌ئێندەن بە پشتیوانی نزیک بە هه‌زار کەس بڕیاری سه‌رکه‌وتوانه‌ی سه‌بارته‌ی به‌ چاره‌نوسی کوردستان دا راپۆرت و به‌لگه‌نامه‌کانی کۆنگره‌ ده‌خوینته‌وه

کۆنگره‌ی له‌ئێندەن به‌زۆربه‌ی ده‌نگ و به‌ ده‌نگی نوێنه‌رایه‌تی و لیستی ئیمزاکانی نێردراوو بۆ کۆنگره‌ له‌ کوردستان و له‌ وولاتانی ئه‌وروپا و ئه‌مریکا و ئوسترالیا و کهنه‌دا بڕیارنامه‌یه‌کی په‌سه‌ند کرد بۆ داوای به‌رپاکردنی ریفراندۆم به‌رله‌هه‌لبژاردن .. به‌رپاکردنی ریفراندۆم بۆ پرسی سه‌ربه‌خۆیی کوردستان. هه‌روه‌ها کۆنگره‌ دوو په‌یامی نارد بۆ خه‌لکی کوردستان و حزبه‌ سه‌وزه‌کانی سوید و به‌ریتانیا و کسه‌په‌نی ولایه‌نه‌ هاو په‌یمان‌ه‌کانی خه‌لکی کوردستان.. ئه‌مه‌ی خواره‌وه راپۆرتیکه‌ که‌شبه‌وه‌ی به‌رپاکردنی کۆنگره‌که‌و ووتار بیژان و به‌لگه‌نامه‌ په‌سه‌ندکراوه‌کانی کۆنگره‌که‌ ده‌خاته‌روو:

به‌به‌شداري زیاتر له 100 کەس که‌مپینی ریفراندۆم بۆ سه‌ربه‌خۆیی کوردستان به‌ هاوکاری کۆمیته‌ی بالای ریفراندۆم بۆ کوردستان \ لقی ئه‌وروپا، به‌زمانی کوردی و ئینگلیزی ئه‌م کۆنگره‌یه‌ی ریکخست پوژی 2004/ 12/ 5. سه‌رته‌ ده‌سته‌ی به‌پێوه‌به‌ری کۆنگره‌ که‌ پێکهاتبوون له‌ پرشنگ نه‌حمه‌د ، شیروان و ده‌شتی جمال به‌خێرهاتنی میوانه‌کان کرا و کۆنگره‌ داوای ده‌قیقه‌یه‌ک راوه‌ستان بۆ گیان به‌ختکردوانی رێگای کوردستان ده‌ستی پێکرد . پاشان ووته‌ی کرانه‌وه‌ی کۆنگره‌ له‌لایه‌ن ناسۆ کمال به‌رپرسی که‌مپینی ریفراندۆم

بۆ سه‌ربه‌خۆیی کوردستان پێشکەش کرا (ده‌قی ووته‌ی ناسۆکه‌مال له‌گه‌ل ئه‌م راپۆرت‌ه‌دا هاوپیچده‌کری). ناسۆکه‌مال له‌م ووته‌یه‌دا سه‌رته‌ سوپاسی ئاماده‌بووان و ئه‌و سه‌دان که‌سه‌ی په‌نامه‌ی پشتیوانی به‌شداري کۆنگره‌یان کردوه‌ کرا و گرنگی ئه‌م کۆنگره‌یه‌ وه‌ک نوێنه‌رایه‌تی ده‌نگی خه‌لکی کوردستان بۆ سه‌ربه‌خۆیی و ریفراندۆم باسکرا. هاوکات له‌سه‌ر گرنگی هاتنه‌ مه‌یدانی جه‌ماوه‌ری کوردستان بۆ داوای ریفراندۆم پێش هه‌لبژاردن و به‌شداري نه‌کردن له‌ هه‌لبژاردنه‌کانی عیراقدی قسه‌ی کرد. وه‌ دواتر هاته‌ سه‌ر ئه‌وه‌ی که‌ رێگای فیدرالی دژایه‌تی خۆی له‌ سال و نیوی رابردودا نیشان داوه‌ و ئیستاش هه‌لبژاردن بۆ پاراستنی ئه‌م به‌شه‌ ده‌سه‌لاته‌ی یه‌کیتی و پارتی یه‌ و دژ به‌مافی چاره‌نوس راوه‌ستاوه‌ . هه‌ریۆیه‌ ته‌ئکیدێ له‌سه‌ر پێویستی کۆبونه‌وه‌ و یه‌کگرتوکردنی جه‌ماوه‌ری کوردستان به‌ده‌وری ئه‌م دوو شیعاره‌دا کرده‌وه‌ که‌ کۆنگره‌ به‌رزی کردۆته‌وه‌. له‌ کۆتاییدا هاوکاری حزبه‌ سه‌وزه‌کانی ئه‌وروپا و ئه‌ندام په‌رله‌مانه‌کانی به‌ریتانیا یه‌ سه‌ره‌ته‌ای دروستکردنی هاو په‌یمانانی راسته‌قینه‌ی خه‌لکی کوردستان ناوبرد که‌ پرۆسه‌ی ریفراندۆم و سه‌ربه‌خۆیی کوردستان پێویستی حه‌یاتیان به‌م پشتیوانیه‌ نیونه‌ته‌وه‌ یه‌ هه‌یه‌. له‌ کۆتاییدا ئاماده‌بووان و

پشتیوانانی كۆنگره‌ی بانگه‌واز كرد بۇ بەرپۇختىنى چالاكى جەماوەرى بۇ فراندۆم و پىكخراو كوردنى پىزى فراندۆم . پوختەى ئەم ووتەى كرانه‌وہى كۆنفرانسە بەزمانى ئىنگلىزىش لەلايەن پىرشنگ ئەحمەدەوہ خويىندرايەوہ .

لينا كليفيانس بەرپىرسى سىياسەتى دەرەوہى حزبى سەوزى سوید ووتەى دوہمى كۆنگره‌ى پيشكەش كرد كه تيايدا پشتیوانى توندى حزبى سەوزى سویدی لە خواستى فراندۆم دەرپىرى و نامادەى هاوکارى نیشان دا بۇ سەرخستنى ئەم پروسەيە و بەدەستەينانى پشتیوانى نيۆ دەولەتى .

ووتەى سېهەم لەلايەن ساير كۆكۆيى بەرپىرسى كۆمىتەى بالاي فراندۆم-لقى ئەوروپا پيشكەش كرا . ووتەى چوارەم لەلايەن محسن كەريم وەك نوينەرى حزبى كۆمونيستى كريكارى عىراقەوہ پيشكەش كرا . ووتەى پينجەم لەلايەن فاتح شىخ ، سىياسەتمەدار لە كوردستانى ئىران و سەرۆكى مەكتەبى سىياسى حزبى كۆمونيستى كريكارى ئىران - حىكمەتسىت پيشكەش كرا . ووتەى شەشەم لەلايەن د. ريبوار فتاح بەرپىرسى كوردىش ميديا پيشكەش كرا و ووتەى حەوتەم لەلايەن د. جواد ملا سەرۆكى كۆنگره‌ى نيشتمانى كوردستان پيشكەش كرا . ووتەى هەشتەم لەلايەن دەشتى جمال نوينەرى فيدراسيونى پەنا بەرانى عىراقى پيشكەش كرا و ووتارى پروفيسور مايكل گۆنتەريش لەلايەن د. دەيفيد مۆرگان پشتیوانى هەميشەى كەمپىنى فراندۆم بۇ سەربەخويى كوردستانەوہ خويىندرايەوہ .

لە بەشىكى ترى كۆنگره‌كەدا پەيامەكان لەلايەن ليژنەى بەرپۆهەرى كۆنگره‌كە خويىندرانەوہ . پەيامى چەند ئەندام پەرلەمانى حزبى لەيبەرى بەرىتانيا و كەسايەتى خويىندرايەوہ . لەوانە پەيامى جۆن ماكدونال ئەندام پەرلەمانى حزبى لەيبەرى ، پەيامى رودى فيز ئەندام پەرلەمانى حزبى لەيبەرى ، كەسايەتى د. هانز برانشتيڤت لە ئەلمانيا . كەسايەتى ئەندريس بورگوفەر لە نەمسا . وە چەند كەسايەتى تر .

هاوكات پەيامى نوينەران و خەلك كە پشتیوانيان لە كۆنگره‌ى فراندۆم بۇ سەربەخويى كوردستان كوردبوو بەم شيوەيە خويىندرانەوہ . پەيامى دانيمارك كە لەلايەن هيدايت مەلا على نىردابوو (91 كەس) ، پەيامى سويسرا كە لەلايەن فازل عوسمان نىردابوو(200 كەس) ، پەيامى هولەندا كە لەلايەن دانا بەهادين نوينەرى كەمپىنى فراندۆم لەشارى ئەنشكە هولنداوہ نىردابوو (87 كەس) و نوينەرايەتى هولەندە لەشارى ئەمستردام (59 كەس) ، نوينەرى فنلند سىروان ئەمىن (35 كەس) و پەيامى سوید لەلايەن بنەمالەى ئەولاه (4 كەس) و نەهرۆ سعید بەرپىرسى كۆمىتەى كوردستان لە ئوسترالياو لە بەرىتانيا (270 كەس) لەلايەن محمد داود لە شارى ستۆك نيوتن . نوينەرانى چەندىن لاين خويىندەوہى پەيامەكانيان لەم كۆنگره‌يەدا بەشداريان كرد . ئيمە لىستى پەيام و راپورتى گشتى كۆنگره‌كەتان بە وینە و فيديو لەسەر سايتەكان سبەينى بۇ بلاو دەكەينەوہ . شايەنى باسە لە كۆنگره‌ى لەندەندا بپىارى دانانى خيمەى تەبيليفى و چالاكى جۆراوجۆرى جەماوەرى درا و هەرەها بپىارى بلاو كوردنەوہى دەقى پەيام و پشتیوانىەكانى كۆنگره‌ش بە نامىلكە درا . شايەنى باسە نوينەرى كۆمىتەى بالاي فراندۆم دەنگيان نەداوہ بە بپىارنامەى كۆنگره‌ كە لە خوارەوہدا هاتوہ .

بەلگە نامەكانى كۆنگره‌ى فراندۆم بۇ سەربەخويى كوردستان

()

بەرزەنگەنەو ، نامادەبووانی خۆشەویست :

بەناوی كۆنگرەى رفراندۆم بۆ سەرپەخۆیى كوردستانەو بە خێرھاتنىكى گەرمتان لێدەكەم و هیوادارم ئەم كۆنگرەى سەرکەوتوبییت و لە ئاستى ئەو تەوھەقەدا بییت كە ھەزاران كەس چاوەپروانى لێدەكەن. ئێبۆ بە نامادەبوونتان لەم كۆنگرەىدا و بە پشتیوانى ھەموو ئەو كەسانەى فرسەتیان ھەبوو بە نامەى پشتیوانى بەشداری بکەن ، ئەمپۆ دەتوانن دەنگى نەبیستراوى خەلكى كوردستان بۆ ئازادى وسەرپەخۆیى بەرزەنگەنەو و بەدنیای بگەینن.

ئەمپۆ لە كاتیكدا لە عێراق ھێزە قەومى و ئیسلامیەكان بە پشتیوانى ئەمریکا دەیانەوێت خەلكى كوردستان بەبى ویست وئێرادەى خۆى و بەناوی ھەلبژاردنەو بەخەنەو ژێرسایەى دەولەتێكى مەركەزى ، ئەم كۆنگرەى ئەو شوینە و ئەو دەنگ و ئێرادەى خەلكى كوردستانە كە دژ بەم پیشیلكردنى مافى چارەنوسە پراوەستاو.

ئێمە وەك خەلكى كوردستان ئەو بەمافى خۆمان دەزانین كە پیش ھەلبژاردنەكان لە عێراق رفراندۆمێك لە كوردستاندا بكرییت و بزائن كە خەلكى كوردستان چیان دەوێت؟ ھیچ كات ئەم مافە سەرەتایی و دیموكراتیە بۆ خەلكى كوردستان بەرپەسمى نەناسراو.

ھەر لەلایەن حزبى سەوزى سویدیەو ، كە لە كۆنگرەى یەكەمى كەمپینی رفراندۆم لە سالى 2001دا لە لندن كرا، بەرزەنگەنەو ھیدىستروم ووتى ، جیھانى دەروە نازانى خەلكى كوردستان چیان دەوێت؟ دەزانین یەكیتی و پارتى چیان دەوێت ، كە فیدرالى یە، بەلام نازانین خەلكى خویان چیان دەوێت؟ بەداخووە

ئىستا دواى سى سال و به نه مانى پڙىمى به عىش هىشتا نهو مافه بۇ خەلكى كوردستان بهرەوا ناسن كه خۇى له رفراندۆمىدا پراى خۇى به جيهان راگهيه نىت كه جيا بونه وى له عىراق ده وىت يان نا؟

ئىمه چەند ساله بۇ بەدەستەينانى ئەم مافە تىدەكۆشېن و بەلام پىگى زۆر لە بەردەم خەلكى كوردستاندا به بۇ گەيشتن بەم مافە. ئەم كۆنگرەيه هەنگاويكى ترى ئىمەيه بۇ كۆكرده وى هىزى خەلكى كوردستان و ئەو هىزە جيهانمانەى هارپەيمانى خەلكى كوردستان له بەدەستەينانى مافى رفراندۆم بۇ سەر بەخۆيى كوردستاندا.

ئىستا ئىمه له وه زىعە تىكى هەساسدا قەرمان گرتوه ، دەيانە وى دواى سىانزە سال له سەر بەخۆيى دىفاكتۆ ئەمپۆ له پىگای هەلبژاردنەيكه وه كوردستان بخەنەوه ژىر سايهى دهولەتى مەركەزى عىراق.

ئەگەر ئەم كارە سەر بگرت ، ئەو خەلكى كوردستان مافى ديارىكردى چاره نوسى كوردستان له دەست دەدات و دەكرىتە وه بەبەشيك له دهولەت كە خەلكى كوردستان خوازىرى نى به.

بەتايبەت تەجرۆبەى سال و نيوى رابردوى دواى نه مانى به عىس نىشانى داوه كه ئەو هىزانەى ئەمپۆ خەريكى دهولەتى عىراق دروست دەكەنەوه، سىستانى و ئىسلاميه كان و غازى ياوه و علاوى و شوڤىنسىته عەرەبىه كانن كه هىشتا حكومت نىن فەتوا دژ به كوردستان و هەرپەشه له خەلكى كوردستان دەكەن. نمونه كانى فەتوا و دژايە تىه كانى سىستانى و شىعه كان له كاتى دانانى قانونى كاتى و برىارى مجلسى ئەمندا و هەرپەشە كانى ياوه ريش دژ به رفراندۆم و جيا بونه و ناشران.

ئەنجامى ئەم هەلبژاردنە پۆشەنه كه رەسميه تەدان به حكومه تىكى ئىسلامى و قەومى به له عىراقدا كه خەلكى كوردستان دەبنە قوربانى تىايدا. هەر بۆيه خەلكى كوردستان بەبى ئەنجامدانى رفراندۆمىكى نازادانه له كوردستاندا پىش لەم هەلبژاردنە هەموو ماف و چاره نوسى دەكەوئىتە بەر مەترسى و ترسى گەپانە وى بۇ ژىرسايهى ستمى قەومى و ژىر دەستەيهى زەمانى به عىس.

ئىمه لەم كۆنگرەيه وه پى لەسەر ئەوه دادەگرىن كه خەلكى كوردستان دواى رفراندۆم پىش هەلبژاردن دەكات و بانگەوازان بۇ خەلكى كوردستان ئەوهيه كه بەشدارى هەلبژاردنە كانى عىراق نەكەن پىش بەرپاكردى رفراندۆم له كوردستاندا و هىچ شەرىعە تىك بەو هەلبژاردنە نەدەن كه پىش له رفراندۆم دەكرىت. پىگا چارهى خەلكى كوردستان له عىراقدا له ئىستادا جگه له سەر بەخۆيى به كجارى و دامەزراندنى دهولەت كە تىكى سەر بەخۆ شتىكى تر نىبه.

تەجرۆبەى يەك سال و نيوى رابردوى و تەجرۆبەى مانەوه له عىراقدا بوه كه يەكيتى و پارتى به ناوى فیدرالىه وه هەليان بژاردوه. خەلك بەم تەجرۆبەيه نازايە هەر له قانونى كاتيه كه يه وه كه شەرىعە تى ئىسلام كراوه تە دەستورى دهولەت تاكو پۆستى سەرۆكابه تى دهولەت و حكومهت كه ناسنامەى عەرەبى كر دۆتە پله يەك و بەم پىنيه ناسنامەى كوردبونى كر دۆتە وه پله دوو.

هەرپەشەى ئىسلاميه كان و قەوميه عەرەبىه كان له خەلكى كوردستان ناشرىه كه دەلین به هینانى زۆربهى دەنگە كان لەم هەلبژاردنەدا خەلكى كورد دەبىتە كه مایه تىه كه ده بىت گوى راپه لى فرمانى حكومه تى زۆرايه تى مەركەز بىت و ئەمە هەمان سىنارىوى حكومه تى به عىسە بەلام ئەمجارە شەرىعە تى به ناو له زۆرىنهى دەنگ و هەلبژاردنە كانە وه هیناوه.

بەم پىنيه پىگای مانەوه له عىراقدا ، پىگای فیدرالىزىكى كاتى بەبن بەست گەيشتە كه چاره سەرى كىشەى كورد ناكات و هەرپەشەى گەپانە وى ستمى قەومى و ژىر دەستەيهى لەسەر خەلكى كوردستان لانايات و تەنيا پىگا چارهى واقى سەر بەخۆيىه ، هەر وه ئەوهى له تەيمورى شەرقى كرا و له سەحرارى مەغرىب بەدەستە وهيه و له فەلەستىن داوا دەكرىت.

ئەم پاستيه سادەيه لەدنياى ئەمپۆدا گران دەبىسترت به وى فشارى دەلەتانى قەومى عەرەبى و توركىا و به وى سات و سەوداى ئەمريكا لەگەل ئەم هىزانە.

برىارى مجلسى ئەم 1546 و كۆبونه وى ئەم دوايىنەى شەرم شىخ ئەم پاستيهى سەلمانده كه ئەمريكا نەك پىگانادات هىچ زەمانە تىك بۇ پاراستنى نيو دهولەتى بۇ خەلكى كوردستان له عىراقدا بەدەست بىت بەلكو بۇ رازىكردى سىستانى و ناسيونالىزىمى عەرەبى هەميشە ناماديه خەلكى كوردستان بكاتە قوربانى. تەنيا زەمانە تى نيو دهولەتى سەلماندى مافى رفراندۆم بۇ سەر بەخۆيى به.

هەر بۆيه سەرپراى فشار و چەواشەكارى يەكيتى و پارتى بۇ بەشدارىكردى خەلك له هەلبژاردنى عىراق و چونه وه ژىرسايهى دهولەتى مەركەزى، بەپىچە وانە وه خەلكى كوردستان دژ بەم گەپانە وه يه و پىگای سەر بەخۆبون و نەگەپانە وه به پىگا چارهى خۇى دەزانىت .

خۆپيشاندانە كانى مانگى تەموز و ئۆكتۆبەر له شارەكانى سلیمانى و هەلیر و له دەرە وه ئەم پاستيه نىشان دەدات. ئەم جيا بونه وه يه له نيوان بەرژە وەندى و هەلويسىت يەكيتى و پارتى له بەرامبەر بەرژە وەندى و هەلويسىت خەلكى كوردستاندا ئەمپۆ دياره و تەنانەت میدياى ئەم حزبانهش ناتوانن بيشارنە وه و خەلك قەناعەت پى بىنن.

یەكيتى و پارتى له پىناو هىشتە وهى پەرلەمانە كاتيه كهى كوردستانيان و ميليشياكانيان له بەرژە وندىانه بەشدارى له وه هەلبژاردنەدا بكەن و ئەم كارە لەسەر حسابى دۆراندن و لەدەستدانى مافى ديارىكردى چاره نوسى كوردستان دەكەن.

هەر بۆيه پىگای فیدرالىه كاتيه كهى ئەو حزبانه پىگای پزگارى خەلكى كوردستان نيه و پىگای ئەم خەلكە سەر بەخۆيى و بەرپاكردى رفراندۆم بۇ پرسى سەر بەخۆيى و وهلامدانە وهى خەلكى كوردستانه بەم پرسه به نا يان نا؟

بىگومان دەبىت رفراندۆم هەموو ناوچە تەعریب كراوه كانى كەركوك و خانەقین و شوینە كانى تر بگرتە وه، ئەمانە بەشيكى جیا نە كراوه له كىشەى كورد و چاره نوسى كوردستان له عىراقدا و پىش هەلبژاردنە كان دەبىت ئەم كىشانە وهك بەشيك له كىشەى گشتى كورد له عىراقدا چاره سەر بكرىت.

ئىمه لەم كۆنگرەيه وه كار بۇ بەدەستەينانى ئەم داواكارىنەى خەلكى كوردستان دەكەين و ئەنجامە كانى ئەم كۆنگرەيه مان بۇ برپاردان لەسەر ئەم دوو شىعاره : رفراندۆم پىش هەلبژاردن و رفراندۆم بۇ پرسى سەر بەخۆيى ، نا يان نا؟ به.

ئەم دەنگ و بېرىارە كە ئىمە لەم كۆنگرەيەدا و ئەوانە كە بەنامەى پىشتىوانى بەشداريان كرده ، نوپنەرايەتى دەكەين دەنگ و بېرىارى زۆرەى زۆرى خەلكى كوردستانە.

ھەريۆيە كارى ئىمە ئەويە كە جەماوهرى كوردستان و ھيزە ھاوپەيمانەكانى خەلكى كوردستان لە دەور كۆبەيەنەو و ئەم شىعارانە بەيەنە شىعارى خۆپىشانەدانى جەماوهرى لە كوردستان و لە دەرهوهرى كوردستان.

ھەريۆيە گرنگە كە بەشدارانى ئەم كۆنگرەيە كارىكەن بۆ ئەنجامدانى چالاكى جەماوهرى لە وولاتانى ئەوروپا و كەنەدا و ئوسترااليا بەرپى بخا و كەمپەينەكانى رفراندۆم بۆسەبەخۆيى كوردستان ئىستا لە دە وولاتى دەرهوهرى كوردستان چالاكانە كاردەكات لەم پىناوهدا.

ئىمە بۆ راپەراندنى ئەم بېرىارەنى كۆنگرە لە ئىستاوہ پىويستمان بەويە كە ئەم ھيزە جەماوهرىيەى لە كوردستان و لەدەرەوہ خواستى رفراندۆم و سەربەخۆيى ھەيە كۆبەيەنەو و پىخراوى بكەين .

ھاوكات ئىمە لە كوردستانىش ھەمان كاردەكەين و تەنسىق و ھاوكارى دەكەين لەگەل ھەموو كەس و لايەنىك كە نامادەيە لەم بېرىارى كۆنگرەى رفراندۆم بۆ سەربەخۆيى كوردستاندا بەشدارى بكات. ھەريۆيە ئىمە لە بەشى دووہمى كۆنگرەدا بەدواى ووتارەكاندا پىويستە يچينە سەر ئەو بېرىار و نەخشە ەمەليانەى كە بۆ بەدەيىنانى رفراندۆم بۆ سەربەخۆيى كوردستان پىويستە.

ھەر لىرەدا بانگەوازي ھەر دوو حزبى سەوزى سويد و بەرىتانيا و ھەموو ئەو حزب و ئەندام پەرلەمان و كەسايەتياى ھاوپەيمانى پاستەقينيەى خەلكى كوردستان دەكەم كە ەك كۆميتەى ئەنتەرناسيونالى ئەم كۆنگرەيە دەست بە كار بكەن بۆ راکيشانى پىشتىوانى نيوەولەتى بۆ مافى رەواى بەرپاركردى

رفراندۆم بۆ پىرسى سەربەخۆيى كوردستان.خەلكى كوردستان پىويستى حەياتى بەم پىشتىوانەى ئەوان ھەيە و چاوەروانى زۆرى لىيان ھەيە.

جاريكى تر سوپاسى نامادەبونى ھەموو لايەك دەكەم و سوپاس و دەست خۇشانە بۆ ئەو كەس و لايەنانەى پىشتىوانيان لەم كۆنگرەيە كرده .

ھيوادرم بتوانين بەم كۆنگرەيە خزمەتيك بە خەلكى كوردستان بكەين

سەرکەوتوييت كۆنگرەى رفراندۆم بۆ سەربەخۆيى كوردستان

مىژووى چەند سالى خەلكى كوردستان وديارنەبوونى جىگاوريگاي جوجرافياى سياسى وھەلومەرجيكي

ئالۇز كەھەرچارەى بەشيوەيەك خەلكى كوردستانى خستۆتە بەردەم چەندىن كارەساتى دەردناك

وخيوانوى،بناغى كيشەيەك كەلەھەردەورەيەك خەلكى كوردستان لەعيرقادا رووبەرووى بۆتەو،لەوہو

سەرچاوەدەگرى كەزىمى شۆفينستەعەرەبى يەكان ،لەعيرقادا دەولەتى عيراقيان بەدەولەتيكى قەومى عەرەبى

وئىسلامى و بەشيك لەنیشتمانى عەرەب پىناسەكردوہ ،بەم پى يەش خەلكى كورد زمان ھەميشە بەھاولاتى

پلەدوہم لەياسا دەستورى عيرقادا پىناسەكراوہ ،بەم شيوەيە زۆلم و ستەمە وچەوساندنەوہ يەك لەدواى يەك

كوشتو كوشتارو ئاوارەى و دەربەدەرى و ئەنفال تعريب و راگواستن بەشيكى جيانەكراوہ بوون لەسياسەتى شۆفينستى بەرامبەر بەخەلكى كوردستان،لەم رىگايەشدا ھەرخەبات و مقاومەت و نارەزايەتيەك بەدردنەتەرين شيوە لەلايەن دەولەتى مەركەزى يەكانەوہ سەركوت كراوہ.

ئەم كيشە ئەگەر چى بۆ چەند دەيەيە خەلكى كوردستان بەدەستىوہ دەنالين و ئازاريان چەيشتوہ،لەگەل ھەموو ئەو ئالوگۆرە سياسى و كومەلايەتى يانەى لەسەر ساحەى سياسى عيراق و جىھاندا پيش ھاتوون ،كەچى ھيشتا رىگايەكى كارسازو ەمەلى لەپىناوهدا نەگىراوہتە بەر .

ئەحزابى ناسيونالستى كوردو دەسەلاتداران بەمەبەستى قازانچ و بەرژوہەندى خويان و سەھمى شەريك بوون لەدەسەلات ئەم كيشەيان ئالۇزو ئالۇزتر كرده ،ئەوہتا لەپىناو بەشدارى خويان لەدەسەلاتى ئايندەى عيراق سات و سەوداو مامەلە بەم كيشەيەوہ دەكەن.

تەجروہى 13سال غيايى دەسەلاتى رەشى رزىمى بەعس لەكوردستاندا ،ئەم حزابانە لەجياتى چارەسەرى ئەم كيشە وگۆگرتن بۆ خەلكى كوردستان ،كۆنەپەرستانە ترين و ريسوا ترين سياسەتيان ھەلجۆارد وە لەكەلنىكى گەورەى ئەوكاتى شەرى خليج وھەموو ئەو ئالوگۆرەسياسيانەى بەسەر ھاوكيشەى

سياسى جىھاندا ھات ، ھەرئەو كاتى لەدواى جەنگى خەليجەوہ و دەنگيان دا بە عيراقى يەكگرتو و بەخەتى 32-36 بەم شيوەيە كوردستانيان ھەل و اسراو و سەرگەردان راگرت كردنيان بەئۆردوگايەكى پەنابەرى 4مليون لەخەلكى كوردستانيان لەچاوەروانى راگرت.

لەمانەش زياتر لەدائىرەى (شەر،ناشتى،مفاوہزات) سوواوہتەوہ، نمونەى دەستگرتنى دەولەتانى دراوسى وھينانيان بۆ سەر سفەرى خالى خەلكى كوردستان ،پيش لەشكرى و مفاوہزات لەگەل دەولەتى مەركەزى و شەرى ناخۆ و پەلامارى ئەحزاب و لايەنى تر ،سەركوتى ئازادى ھەلسورانى سياسى ژن

كوشتن، تا كردنى سەريانى مالان بە جەنگ و يەكتر كوشتن ،بەم شيوەيەكوردستانيان بەسەر دووئيدارەدا دابەش كرد وەو دژيە بەئاوات و ئارەزووانسانى يەكانى خەلكى كوردستان راوہستان.

نەتيجەى ئەو كارەساتانەى بەسەر خەلكى كوردستاندا دايان سەپاند ،روھينانى شەپۆلى بەرفراوانى سەدان ھزار لاو پىروپەك كەتە وژنا ن بەرەو ھاندەران بۆ دەربازكردى ژيانى خويان و خيزانەكانيان روويان لەدەرەوہى وولات كرد.

هیچ گۆشهیهك نی یه لهدهولهتانی دراوسی وولاتهئهورپایهكان لاشه ی پهنا بهرانی کوردی عراقی تیا جی نه ما بی، پهنا بهرانی کوردی عراقی لهم ریگه یه دا بهسهرحقلی نه لغام وسیمی درکاو ی وسهرماو بهستهلانی نه ورپاو و بهدهستی جهندرمه ی تورکی وکتهندهستی باندی مافیوا لهوسنورانه نهخنکابن یان نهسوتابن یان اهانه وسوکایهتیا ن پی نه کرابی، هه موو نه مانه بهرهمی سیاسهتیکه که پیچهوانه بههه رجوره پیوانه یهکی انسانی ومافهکانی مرۆف، خه لکی کوردستان باجی نه دابی نه نتیجه ی سیاسهتی نادروستی نه حزابی ناسونالستی کوردستان وسیاسهتهکانی نه مریکا که لهعیراقدای گپراوته بهر. وارهتر له مانه بهدوای رووخاندنی رژیمی بهعس جاریکی دیکه دهروازه لهخه لکی کوردستان کرایه وه تا لهعیراقی نایندهدا له رسم ودانانی یاساو دهستوریکی علمانی (غهیره قومی غهیره دینی) نهخشی بی بهلام نه جاروش پیچهوانه ی نه مانه له بهروپیش بردنی سیاسهتهکان و ستراتجی نه مریکا وساتو سهودا لهگهل نه حزابی قومی عه ره بی وئیسلامی وعه شیرهتی وسهروک خپلهکان دهستیان نایه نیو دهستیان وکۆمه لگای عیراقیان راپیچی سیناریویوهکی رهش کرد.

که لای هه مان ناشکرایه شه روداگیرکاری نه مریکا ومانه وه ی هیزهکانیان سهراچاوه ی نانه منی و بهر سهندی تیرۆ ته قاننده وه و تیکدانی کۆمه لگای مه دهنی عیراقه که هیچ ریگایهکیان بۆ نازادی و نه منیت و خۆش گوزهرانی خه لکی عیراق نه هیشتۆته وه.

لهمه سهله ی دامه زانندی دهولت وله دارشتنه وه ی یاسای ودهستوری تازه ی عیراقدای بهاواکاری نه مریکا جاریکی تر هیزه قومی وئیسلامی وعه شایرهکانیان بهته وای توانایانه وه بهه مان ناوهروکی رژیمی بهعسی پیشو دهستور یاسای عراقی نۆیان له سه ره نه ساسی دینی ئیسلامی ودهوله تیکی قومی عه ره بی دابهش کراوله سه ره نه ساسی شیعی وسونی وکورد که نه مهش ناینده ی عیراق دهسپیری به شه ریکی خۆیناوی که له هه شۆینیک لایهک ئیمتیا ز وه رگری نهوی تر له سه ره شانۆی عیراقه زف دهکات.

له گهل ههراوهروپای (گیرانه وه ی دهسولات بهعیراقیهکان) نهوان هاتن پشتیوانی یان لهحکومهتی یاوهرو علاوی کرد که نهوانیش بهره وشتو سونهتی رژیمی بهعس هه مان قینو دوباره که یهتی ناگری شه ری قومی خۆش دهکن و هه ره شه له ریگا چاره ی کوردستان وجیابوونه وه وسه ربۆخۆی دهکن. ناماده یوانی بهریز

ئیسیتاش که هات وهاواری هل بژاردن لهعیراقدای بهریویه ودهیانه ویت خه لکی کوردستانی بۆ کیش بکن، که نهک هه ره لهه موو پیوانه یهکی نه مرۆی دنیا یی بۆ پرۆسه ی هل بژاردن بهدوره به لکو راستی نه وه یه هل بژاردن وه سیله یهک تا تائیدی خه لکی عیراق وکوردستانی پی وه رگرن بۆ شه رعیت دان بهخۆیان وسیاهتی کۆنه په رستانه و فریوکارانه ی خۆیان، نه مه هل بژاردنه پیویسته به ناره زایه تی بهرینی خه لکی عیراق وکوردستان رووبه روویته وه ، درۆشمی داواکاری ریفرا ندۆم پیش هل بژاردن بکریته حه له قه ی نه سلنی کارهکانی ناینده ی نه م کۆنگره یه.

ئیمه له فدراسیونی سه رتاسه ری پهنا بهرانی عراقی له دهروه پیمان وایه ته نه ا ریگا چاره ی کار سازو عه ملی له مه هل مرجه گرتگی نه مرۆدا بۆ خه لکی کوردستان بۆ دووباره نه بوونه وه ی ترا جیدیا یهکانی پیشو ، وه پاراستنی خه لکی کوردستان له شه ری قومی عه شیره تی وه نه هه بی ته نه ا ریگا سه ره بخۆی کوردستانه هه ریستا.

پهنا بهران که نه مرۆ له دهروه لهه مووکاتی زیا تر که وتۆنه ته بهردهم هه ره شه ی گیرانه وه بههوی جهنگ وسیاسهتی کاولکاریه عیراق که نه مریکا و بهریتانیا له بهرام بهر زیان وچاره نووسی خه لکی عیراق پهیره ویان لی کرد له لایهک وه له لایهکی تر بۆ شه رعیت دان بهو حکومه ته نژی انسانی یه ی دروستی دهکن ، پهنا بهران پیویسته به شیک بی له بزوتنه وه ی خه لکی کوردستان له پینا و جیابوونه وه.

نه مه دهتوانی ریگایهکی بی بۆ کۆتای هینان به شه پۆلی ناواری و ده ره بهداری وکه م کردنه وه ی مهینه تی کان که خه لکی کوردستان له چه ند سالی رابردو دا تووشی بوون.

باهه موو پیکه وه درۆشمی ریفرا ندۆم پیش هل بژاردن ، ریفرا ندۆم بۆ خواستی جیابوونه وه ، بکهینه مارشیتی داواکاریهکانی خه لکی کوردستان له پینا و سه ره بخۆی وهیانه دی کوردستانی سه ره بخۆو داها توویهکی نازادو خۆش گوزهران و ویه کسان ی خواز وانسانی بۆ خه لکی کوردستان.

دهسه لاترانی ئیستای کوردستان، به درۆشمی هه لخه له تی نه رانی وه " دهنگت ناینده یه " دهیانه وی خه لکی کوردستان به چا و به سترای بگه ری نه وه ژیر دهسه لاتی مه رکه زی عیراق. به شداری کردن له هه لبژاردنهکانی عیراقدای بۆ خه لکی کوردستان، زه وتکردنی مافی خه لکی کوردستانه له پینا و دیاری کردنی چاره نووسی خۆینا. دهنگدانی خه لکی کوردستان/ چ بۆ حکومه تی عیراق وه چ بۆ حکومه ت و په له مانی کوردستان، مانای پاراستنی عیراقی یه کگرتوو، وه گیرانه وه ی کوردستانه وه بۆ ژیر په رچه می دهسه لاتی قومی و ئیسلامی وعه شیره تی، بۆیه ریگای دروست بۆ خه لکی کوردستان نه وه یه، که به شداری نهکن له هه لبژاردندا، وه به دهنگی خۆیان مافی خۆیان نهخنکین و زه وت نهکن. پیویسته هه ریستا که دهرفه تیک ماوه، خه لکی کوردستان له ناستی شارهکانی کوردستان بینه سه ره شه قامهکان و داوای مافی خۆیان بکن، مافی نهوان نه وه یه که نایا دهیانه ویت کوردستان جیابیته وه ودهوله تیک پیکه بی نیریت تیایدا، یان بگیردیته وه بۆ ژیر دهسه لاتی مه رکه زی. نه گه ره خه لکی کوردستان دهنگ بدن به جیابوونه وه، ئیتر نه وکات هه لبژاردنی عیراق په یوهندی نابیت به نه وانه وه. بۆیه داواکاری خواستی ریفرا ندۆم بۆ جیابوونه وه ی کوردستان، نه مرۆ سه ره له وه ی خواست و داوایه که که پیویسته خه لکی کوردستان بهرزیکه نه وه و ناره زایه تی یهکانی خۆینا یی ریکخراویکه ن. بۆپیشه وه به ره و ریکخستنی بزوتنه وه یهکی فراوانی جه ماوه ری له پینا و ریفرا ندۆم بۆ جیابوونه وه ی کوردستان.

هیوای کۆنگره یهکی سه رکه وتوو.

دهشتی جهمال

2004-12-5

